

Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj
Croatian Business Council for Sustainable Development

Zagreb, 17. veljače 2009.

OKRUGLI STOL „HRVATSKA U KONTEKSTU REVIDIRANE SCHEME EU ETS“

Hrvatska je kao kandidatkinja za članstvo u EU obvezna uključiti se u sustav trgovanja emisijama CO₂ i u tom kontekstu započelo se s izradom dokumenata koji predstavljaju temelj za uspostavu raspodjele kvota kao osnove za početak trgovanja emisijama stakleničkih plinova.

Prije nekoliko tjedana, Europska komisija usvojila je revidiranu shemu trgovanja emisijama CO₂ uz donošenje određenih izmjena koje stavljaju gospodarstvo i energetiku u bitno drugačiji položaj u odnosu na prethodnu shemu.

Gospodarstvenici su ukazali na situacije poduzeća koja su unazad par godina uložila značajna sredstva (primjerice Vetropack Straža uložila je 860 mil. Kn) u najnovije tehnologije, te su emisije smanjene i do 30% ali im ova ulaganja nisu uzeta u obzir jer se odnose na period prije 2006., te ih se dodatno traži da smanje emisije. No, kako već imaju najbolje raspoložive tehnologije nemaju prostora za smanjenje od 21% koliko je zatraženo od Vetropacka.

Kamen Sirač i Holcim kao predstavnici vapnarske i cementne industrije naglasili su da veći dio emisija iz njihove proizvodnje potiče iz tehnološkog a ne energetskog dijela, te da smanjenje ovih emisija može biti ostvareno samo smanjenjem proizvodnje. Kako se radi o perspektivnim industrijama i u slučaju Kamen Sirača, velikim izvoznicima, smanjenje proizvodnje narušit će konkurentnost hrvatskog gospodarstva. Kao i u slučaju Vetropacka, Kamen Sirač je uložio značajna sredstva u promjenu tehnologije na novi energent manjih emisija CO₂ ali kako je investirano prije 2006. ne priznaje ima se smanjenje te se nalaze u gorjoj poziciji od onih koji nisu uopće ulagali.

Merica Pletikosić iz Dalmacijacementa Cemex objavila je da niti jedna cementara u Europi ne plaća naknade na CO₂ niti približne visine kakvu plaćaju cementare u Hrvatskoj. Postavlja se pitanje hoće li se uvođenjem kvota na emisije ukinuti naknada za CO₂ ili će se ona plaćati paralelno s kvotama. Naime, troškovi na ime naknade za emisije godišnje za Cemex dosežu i 10 mil. kuna a dodatno se od njih traži da investiraju u nove tehnologije kako ne bi morali kupovati kvote CO₂. Radi se o ogromnim investicijama. Dodatno naglašava da, primjerice, u Hrvatskoj postoji zabrana na uvoz biomase što onemogućuje ulaganje u takvu vrstu energenta jer u Hrvatskoj ne postoji dovoljno raspoložive biomase za njihove potrebe.

Berislav Šimunović, Kraš, predložio je da se objedini pregled najvećih potrošača energije te da se sredstva koja FZOEU predviđa za poboljšanje energetske učinkovitosti raspodijeli među ovih poduzećima što bi riješilo veliki dio problema.

Jedan dio gospodarstvenika postavio je pitanje visine instaliranih kapaciteta u odnosu sa stvarno korištene kapacitete koji se razlikuje, te da visina instaliranih kapaciteta često ovisi o rezervnim kapacitetima koji se uključuju samo u slučaju kvara na primarnim kapacitetima, te ne daje pravu sliku emisija što dodatno opterećuje neke gospodarstvenike. Iz istog razloga još uopće nije potpuno jasno tko su obveznici prema Nacionalnom alokacijskom planu a tko to nije. Višnja Grgasović naglasila je da je odredba direktive jasna, te da se računa ukupna instalirana snaga. Konstatirala je i da za mnoga poduzeća još uvijek nedostaju podaci te da neka poduzeća nisu u mogućnosti kontaktirati.

Gospodarstvo je odgovorilo i na prijedlog mogućnost apliciranja projekata smanjenja emisija FZOEU komentarom da na većinu zahtjeva nisu dobili odgovor.

Predstavnice MZOPUG-a naznačile su da će se vrlo vjerojatno smanjiti predložena pričuva CO₂ što će omogućiti manje zahtjeve na gospodarstvo te niže zahtjeve za smanjenje emisija.

PROGRAM

okruglog stola „HRVATSKA U KONTEKSTU REVIDIRANE SCHEME EU ETS“

UVOD

- Žarko Horvat, direktor industrijske ekologije, Holcim Hrvatska

MODERATORICA

- Mirjana Matešić, ravnateljica HR PSOR-a

PANELISTI

gospodarstvo

- Dragutin Špiljak, generalni direktor, Vetropack Straža
- Vlado Nervo, direktor industrijske ekologije, Kamen Sirač
- Žarko Horvat, direktor industrijske ekologije, Holcim Hrvatska

državne institucije

- MZOPUG
 - Jasenka Nećak, načelnica Sektora za atmosferu, more i tlo
 - Višnja Grgasović, načelnica Odjela za zaštitu atmosfere
- FZOEU, - Marija Šćulac Domac, voditelj i koordinator projekata, programa i drugih aktivnosti u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije